

Verslag van den vierden Intern. Smalfilmwedstrijd

waaraan verbonden het eerste internationaal congres gehouden te Barcelona van 16 tot 20 Mei 1935 en georganiseerd door het „Centre excursionista de Catalunya seccio de cinema“

(Per vliegpost uit Barcelona)

door LEO R. KRIJN, Voorzitter der N.S.

Columbus, de man voor wien Barcelona een standbeeld heeft opgericht, wilde iets gaan ontdekken en het bleek Amerika te zijn. Dat hij met zijn „harde eieren“ truc zonder eierdopje de grondslag van de efficiency legde, hebben de Amerikanen tot op den huidigen dag waarschijnlijk nog niet ontdekt. Maar wij zijn naar Barcelona getogen, om den 4en Internationalen Smalfilmwedstrijd en het eerste congres bij te wonen en niet als aspirant-Columbussen. Desondanks hebben we veel ontdekt. Hoe dichter wij bij de Spaansche grens kwamen hoe vaker ik aria's uit Carmen zong (mijn Vrouw noemde het anders) en in elk geitje zag ik een toros en dankte den hemel, dat het eenige roode aan de auto het achterlicht was.

Maar hoe anders bleek hetgeen te zijn, dat wij in Spanje werkelijk zagen! Barcelona, een stad bij de bergen aan zee gelegen, een levendig Parijs, een stad met oude cultuur en met energieke, kunstzinnige inwoners. Dat hadden wij niet verwacht! Daarbij een ontvangst met een hartelijkheid die letterlijk opgevat moet worden, namelijk die uit het hart kwam!

Borrelend van alle nieuwe indrukken, grootsche, zoowel als fijne trekjes van hoffelijkheid, is het zoo verleidelijk hiervan verder te vertellen. Ik hoop dat echter een anderen keer te doen en, in afwachting van den definitieven uitslag van den wedstrijd, wil ik voorloopig beginnen, mijn indrukken van de films weer te geven.

Nu heb ik alleen de 16 mm in de jury gezien en Mevrouw Krijn was o.a. met Madame Boyer in de jury van de kleine formaten en de kleurenfilms. Misschien zie ik daarvan nog iets bij de galaprojectie.

Als hoofddruk: het gemiddelde peil is vooruit gegaan en er waren eenige films die ver boven datgene uitgingen, wat we bij vorige wedstrijden zagen.

Voor mij persoonlijk was „de film“ van het concours „L'homme important“ van Dominec Giménez, een Spaansche speelfilm, waarvoor ik moeite heb gedaan ze voor het a.s. winterseizoen naar Holland te krijgen. Wat wel gelukken zal!

De belangrijke man draagt een masker en poseert als geleerde en zoodra hij alleen is, doet hij (ook op de film) zijn masker af, is natuurlijk en amuseert zich als een groote jongen met kinderachtige grapjes. Zijn zwakheid wordt ontdekt, als op de autobus zijn deel Nietzsche met dat van een jonge dame verwisseld wordt en dat meisje onder het gewichtige omslag een romannetje vindt! Hij aarzelt dan op de kermis, of hij zijn houding zal laten varen, maar eindelijk rukt hij zijn masker van het gezicht, vertrappt het en hij is bevrijd. Hij is nu de vroolijke gezonde jonge man. Die film was zoo menschelijk, want, of men nu dit masker vooroordeel, pose, ijdelheid of waardigheid noemt, iedereen heeft wel zoo'n trekje, dat hem eigenlijk onnatuurlijk maakt en zal het als een verlossing voelen, als hij zich ervan bevrijdt. Buitendien was de kijk op de film, de techniek en compositie prima.

„Vom Triglav zur Adria“ van Ottomar Krupski, Duitschland, is een frissche, sportieve filmreis, waarbij men de jonge menschen benijdt, die

op hun kanovaart voor hun plezier moeilijkheden op het water zoeken en moeten overwinnen. Men ziet dat de maker kijk op compositie heeft en op origineele wijze zijn onderwerpen in het beeld laat verschijnen, van schaduwen profijt trekt en aardige onverwachte tegenstellingen weet te scheppen. Een frissche film, die mij echter even te lang leek, hoewel men op zoo'n reis herhalingen van het landschap moeilijk kan vermijden. Frankrijk heeft in de film „Sur un marché Normand” van L e h é r i s s e y getoond, hoe een goede documentaire moet zijn. De bedrijvigheid op de markt, geaccentueerd door afwisseling van beelden, het opladen van het gekochte vee, een borreltje, het verlaten van de stad en het begin van den avond. Goed geknipt, maar merkwaardig dat men daar zóó gevoelig voor wordt, dat ik één scene graag nog iets bekort zag, misschien één à twee seconden! (Voor een Hollander was het vreemd, de handslag bij de gesloten koop te missen, evenals het marchandeeren).

België had een interessante film over den bouw van de Brusselsche tentoonstelling (R e n é v a n W y l i c k), hoewel ik zoo langzamerhand zandscheppers, betonmolens en hunne collega's als mijn natuurlijke vijanden ga beschouwen. Wat ik niet goed vond, was het slot, waar al die martelwerktuigen als symphonie van den arbeid nog eens parade hielden. Onze Nederlandsche films hadden — als het bestond — wel 3e prijzen gehaald met gering verschil tot de tweede, hoewel ik de puntenlijst niet heb en daardoor niet kan geven. „Mooie Violen”, en „Black and White” wekten terecht bewondering, maar jammer, dat de „ik man” van Stormy Weather mijn advies de titels te vertalen, niet opvolgde. Nu begrepen en waardeerden alleen de intelligenten de „ikfilm”, maar ze was voor een groote groep onbegrijpelijk. Jammer! Vele films waren voorzien van Fransche en Spaansche titels.

De wedstrijd heeft weer aangetoond, met hoeveel toewijding de amateurs hun liefhebberij bedrijven. Op een enkele uitzondering na waren alle films technisch goed, speciaal de speelfilms, wat ook logisch is. Maar de Duitsche schaaofilm en de Portugeesche trucfilm die op den Gala-avond vertoond werden, toonden een geduld, dat alleen uit liefde voor de film aanwezig kan zijn.

Wat den inhoud betreft, bleek hoeveel fantasie aan den dag komt. Eén deelnemer uit Barcelona had de kostelijke inval, een wereldreis te maken, waarvan de scenes alle in Barcelona opgenomen waren, hetgeen door de locale plantengroei en de vele oude gebouwen mogelijk was.

Het bleek echter bij de comische films, dat eenige beperking geboden is, anders wordt de grap macaroni.

Het is ondoenlijk alle films te bespreken, o.a. de Japansche, die door transportmoeilijkheden, buiten schuld, nog in Marseille waren. Het congres zond Japan een telegram van sympathiebetuiging voor die pech.

Ik stel me echter voor, bij onze eerste bijeenkomst mondeling mijn notities die ik al juryende gemaakt heb toe te lichten en wil ze ook wel, indien er belangstelling is, op schrift zetten. (Héél graag, Red.).

Voorloopig wilde ik even resumeeren en eenige eischen noemen, waaraan m.i. een goede film moet voldoen:

1. Technisch goed. Ik kom terug op mijn fotografisch stokpaardje: kennis van fotografie is onontbeerlijk, niet alleen voor het „uiterlijk” van de film, maar omdat men zich dan vrijer bewegen kan en effecten kan gebruiken, die men anders mist. B.v. schaduwen, die den speler voorafgaan, weerschijs in het water, door overfilteren bewust een donkeren achtergrond verkrijgen, enz.

2. Originaliteit van het onderwerp, waarbij me bleek, dat ernstige onder-

werpen het beter doen dan luimige, waarschijnlijk omdat de maker zich met het eerste ernstiger bezighoudt.

3. Langdradigheid vermijden. In een Belgische film kwam een wandeling van een boschbaas voor, die geen einde nam en daardoor het effect bedierf. Zoo maakte deze fout een Zwitsersche film **comisch** inplaats tragisch.

4. Goed knippen, dat de scenes niet te lang worden. Het is merkwaardig hoe gevoelig de kijker hiervoor is en hoe een paar seconden te lang de films afbreuk doen. De film van Pierre Boyer „Trois petits tours” (geboorte, het leven, de dood, waarbij tour als rondgang gedacht moet worden) wordt beheerscht door de draaiende beweging van alles wat in de film verschijnt (wielen, koffiemolens en draai dito's, dans, sport, enz.) en was zoo goed gemonteerd dat men geboeid bleef, een voorbeeld van goede montage, die verreed, dat de grondidee eentonig werd.

5. Een goed slot vinden. Heeft men het, dan niet verder zeuren. Het **onverwachte** is een van de pakkende eigenschappen van de film. Menigeen denkt dat zijn slot van de film een stukje kauwgom is en na het frissche slot sabbelt hij maar door en bederft het effect.

Denkende aan de „vaste stemming” voor scherende menschen en loopende beenen zonder romp op vorige wedstrijden, zou ik nu moeten zeggen voor deze wedstrijd: droomen zeer willig, vischvangst zeer vast, kermissen gevraagd, een matig aanbod in incurant afgewerkt materiaal prolongatie 1936.

(Ik heb nu wel over een goed slot geschreven, maar ik zit er maar mee, want nu begint de uitslag en dan krijgen we het congres, daarna de feestelijkheden. Voor me ligt de Place de Catalunya met het fascineerende verkeer, daar achter de blauwe zee. In deze kamer zit uwe dienstwillige op zijn type te rijden en morgen moet hij dat moois verlaten!)
En we gaan verder.

De landenclassificatie is als volgt:

1 Frankrijk	10 punten
2 Duitschland	6 punten
3 Spanje	5 punten
4 Tsjechoslowakye	3 punten
5 België	1 punt
6 Joegoslavië	1 punt
7 Zwitserland	1 punt

waarbij een eerste prijs voor 2 punten en een tweede voor 1 punt gold.

Frankrijk heeft dus het recht den volgenden wedstrijd te organiseren, doch heeft, daar er reeds een wedstrijd in Parijs gehouden werd, zooals we weten, dit recht afgestaan aan Duitschland.

De vijfde internationale wedstrijd en het tweede congres zal dus in Augustus 1936 in Berlijn gehouden worden, daar Duitschland de wensch geuit had, dit te organiseren ter gelegenheid van de Olympische Spelen, indien de eerste prijswinnaar van zijn recht geen gebruik maakte, doch tevens thans als tweede prijswinnaar daartoe het recht heeft.

De besluiten op het congres genomen, zullen later bij ons besproken en medegedeeld worden. Een afschrift van het protocol heb ik nog niet en ik zal dus eenige besluiten, die me belangrijk voorkomen, vermelden.

1. het congres zal telkenjare in aansluiting op den wedstrijd gehouden worden.

2. Eenige verandering in de categorieën, waarin de films ondergebracht worden, n.l. door bijvoeging van 1 afdeling voor kleurenfilms en 1 afdeling voor geluidsfilms. Geluidsfilms zijn films, waar het geluid óf op

de film geregistreerd is óf op platen geregistreerd is en dat men mechanisch bij de projectie kan produceeren (dus wel met synchroonplaten, maar niet met aparte bediening van belanghebbenden op deelen van platen).

3. Alle formaten vallen onder één categorie. Dus 8, 9,5 en 16 mm scenario, dingen in één klasse mee (evenals voor de andere onderwerpen als reis, enz.). Bij de galavertooning bleek, dat deze maatregel door de verbeterde projectie-techniek billijk doorgevoerd kan worden.

4. Het vestigen van een centraal bureau in Parijs, dat als informatiebureau voor de aangesloten landen zijn bemiddeling verleent. Het zoeken van adressen vervalt daardoor en in het te verschijnen bulletin zal elk land gelegenheid krijgen mededeeling te doen over de bedrijvigheid van dat land. Deze mededeelingen zijn voor verantwoording van het land, dat ze plaatst. M.a.w. ieder is vrij en wordt niet door een redactie gecensureerd. (Wat zijn ze daar toch bang voor hè? Red. „V.W.“!)

Deze verschillende besluiten zijn genomen te Sitges bij Barcelona, waar ik het geluk had, een plaats te krijgen met prachtig uitzicht op de zee en de bergen, maar waar het niet op zijn Spaansch doch in het Fransch toeging, zoodat bij de discussies, waar het dikwijls om nuances ging en bovendien nog weleens als tolk opgetreden werd, een geconcentreerd en ingespannen arbeid verricht werd. Dit voor degenen die denken, dat zoon congres alleu maar een pretje is.

Als Voorzitter fungeerde de heer Pau Vila, Voorzitter van de Centre Excursionista, als Secretarissen de heer Delmire de Caralt, de Secretaris van de seccio de cinema van deze vereeniging (de man die al het werk voor dezen wedstrijd deed) en de heer Pierre Boyer, de afgevaardigde van Frankrijk. Deel aan dit congres namen voor Spanje o.a. de heer Lluís de Quadras, de Voorzitter van de seccio de cinema, verder eenige Spaansche afgevaardigden. Voor Duitschland waren verschenen de heeren Oberingenieur Zipfel en Dr. Plumann resp. Voorzitter en Secretaris van den Bund Deutscher Filmamateure, Nederland werd vertegenwoordigd door uw Voorzitter, bijgestaan door Mevrouw Krijn — die alleen al voor het trotseeren van den rook eenige aanspraak op uw medelijden heeft.

Besloten werd nog een telegram van waardeering aan den heer Lumière te zenden.

Ik ben nu zoo langzamerhand bij de ontvangst aangekomen en moet ook hier nog eens herhalen, dat we onze Spaansche vrienden buitengewoon dankbaar zijn voor hetgeen ze ons boden, maar misschien nog meer voor de wijze, waarop alle officials en leden ons behulpzaam waren en de hoffelijke attentie, die zij ons betoonden. In het kort: men heeft ons verwend. Zoowel van overheidswege als van de zijde der vereeniging heeft men een cachet aan deze gebeurtenis gegeven, dat wij bij ons niet kennen.

De officieele ontvangst had plaats op het prachtige stadhuis van Barcelona door den Wethouder voor Schoone Kunsten, het officieele slot in het gouvernementgebouw van Catalonie door den Minister voor Schoone Kunsten, welke plechtigheid per radio uitgezonden werd en degene die 20 Mei om 5 $\frac{1}{2}$ uur zijn radio op Barcelona afgestemd had, heeft „his presidents voice“ door den aether gehoord, want men had de gedelegeerden verzocht, eenige woorden in hun eigen taal voor de microfoon te willen spreken.

Eenige maaltijden en een galavoorstelling, hebben ons verblijf hier nog veraangenaamd, maar de hartelijke ontvangst met persoonlijk cachet, waardoor vriendschap ontstaan is, acht ik nog hooger. (Zie vervolg op blz. 111).

Rest mij nog de mededeeling dat de Duitsche gedelegeerden de vriendelijkheid hadden, het eerelidmaatschap van den Bund der Kinoamateure aan te bieden aan den Voorzitter van de Centre Excursionista de Catalunya, den Voorzitter van de seccio de cinema, den afgevaardigde van de Fransche Federatie en aan den Voorzitter van de Nederlandsche Smalfilmliga. Deze wedstrijd en dit congres hebben de kino-amateurs uit de verschillende landen weer nader tot elkaar gebracht en hebben het persoonlijke contact versterkt.

Het was voor mij prettig de Nederlandsche Smalfilmliga te mogen vertegenwoordigen en ik hoop dat de verkregen indrukken, bij mijn terugkeer, tot nut onzer Liga zullen strekken!